

(i) Printed Pages : 4

Roll No.

(ii) Questions : 9

Sub. Code :

1	0	0	2	3
---	---	---	---	---

Exam. Code :

5	0	0	1
---	---	---	---

**Bachelor of Arts (FYUP) 1st Semester
(2124)**

HISTORY (In all Mediums)

Paper : History of India upto C.1200 HISDSC1

Time Allowed : Three Hours]

[Maximum Marks : 90

Note :— (1) Attempt **FIVE** questions in all.

(2) Question No. 1 is compulsory.

(3) For rest of **FOUR** questions, attempt **ONE** question from each Unit.

1. Answer any **NINE** questions of the following in about **25 to 30** words each :

(i) Vidatha

(ii) Gahapati

(iii) Punch Marked Coins

(iv) Ashoka's Dhamma

(v) Sreni

(vi) Mahayana

(vii) Agraharas

(viii) Tirthankara

(ix) Boudh Gaya

(x) Arthashastra

(xi) Uttara Path

(xii) Nagaram.

2×9=18

UNIT-I

2. Discuss the viewpoints of Nationalists and Marxists in Indian history writing.

18

3. What is history writing ? Discuss the viewpoint of lower class (Subaltern) ideology in Indian history writing. 18

UNIT-II

4. What is the assembly committee Sabha-Samiti of the Vedic period ? Discuss its main features. 18
5. According to Kautilya, what is the importance of 'Saptang Theory' for the organization of the state ? 18

UNIT-III

6. Discuss the agricultural and non-agricultural taxation system in ancient India. 18
7. What impact did the development of roads and transportation have on commerce and trade in ancient India ? 18

UNIT-IV

8. What is the Varna System ? Discuss its origin and development. 18
9. Discuss the life and teachings of Mahavir Jain. 18

(हिन्दी माध्यम)

- नोट :- (1) पांच प्रश्नों को हल करें।
(2) प्रश्न संख्या 1 अनिवार्य है।
(3) प्रत्येक यूनिट में से एक प्रश्न का चयन करते हुए, शेष चार प्रश्नों को हल करें।

1. निम्नलिखित में से कोई नौ प्रश्नों के 25 से 30 शब्दों में उत्तर दीजिये :

- (i) विद्वत्
- (ii) गृहपति
- (iii) आहत सिक्के
- (iv) अशोक का धम्म
- (v) श्रेणी
- (vi) महायान
- (vii) अग्रहार
- (viii) तीर्थकर
- (ix) बौद्धगया

(x) ਅਰਥਸ਼ਾਸ਼ਤਰ

(xi) ਉਤਤਰਪਥ

(xii) ਨਗਰਮ੍।

2×9=18

ਯੂਨਿਟ-1

2. ਭਾਰਤੀਯ ਇਤਿਹਾਸ-ਲੇਖਨ ਮੇਂ ਰਾਸ਼ਟ੍ਰਵਾਦਿਯੋਂ ਂਵਾਂ ਮਾਕਸਵਾਦਿਯੋਂ ਕੇ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਿਕੋਣ ਕੀ ਚਰਚਾ ਕਰੇਂ। 18
3. ਇਤਿਹਾਸ-ਲੇਖਨ ਕਯਾ ਹੈ ? ਭਾਰਤੀਯ ਇਤਿਹਾਸ-ਲੇਖਨ ਮੇਂ ਨਿਮਨਵਰਗੀਯ (ਸਕਾਲਰਟਨ) ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਕੇ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਿਕੋਣ ਕੀ ਚਰਚਾ ਕਰੇਂ। 18

ਯੂਨਿਟ-2

4. ਵੈਦਿਕ ਕਾਲ ਕੀ ਸਭਾ-ਸਮਿਤਿ ਕਯਾ ਹੈ ? ਇਸਕੇ ਮੁਖਯ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਓਂ ਕੀ ਚਰਚਾ ਕਰੇਂ। 18
5. ਕੌਟਿਲਯ ਕੇ ਅਨੁਸਾਰ ਰਾਜਯ ਕੇ ਸੰਗਠਨ ਕੇ ਲਿਏ 'ਸਪਤਾਂਗ ਸਿਧਾਂਤ' ਕਾ ਕਯਾ ਮਹਤਵ ਹੈ ? 18

ਯੂਨਿਟ-3

6. ਪ੍ਰਾਚੀਨ ਭਾਰਤ ਮੇਂ ਕ੍ਰਿਸ਼ਿ ਂਵਾਂ ਗੈਰ-ਕ੍ਰਿਸ਼ਿ ਕਰਾਧਾਨ ਵਯਵਸਥਾ ਕੀ ਚਰਚਾ ਕਰੇਂ। 18
7. ਪ੍ਰਾਚੀਨ ਭਾਰਤ ਮੇਂ ਸੜਕ ਂਵਾਂ ਯਾਤਾਯਾਤ ਕੇ ਵਿਕਾਸ ਸੇ ਵਾਣਿਯਯ ਂਵਾਂ ਵਯਾਪਾਰ ਪਰ ਕਯਾ ਅਸਰ ਪੜਾ ? 18

ਯੂਨਿਟ-4

8. ਵਰ੍ਣ ਵਯਵਸਥਾ ਕਯਾ ਹੈ ? ਇਸਕੀ ਉਤਪਤਿ ਂਵਾਂ ਵਿਕਾਸ ਕੀ ਚਰਚਾ ਕਰੇਂ। 18
9. ਮਹਾਵੀਰ ਜੈਨ ਕੇ ਜੀਵਨ ਂਵਾਂ ਉਪਦੇਸ਼ੋਂ ਕੀ ਚਰਚਾ ਕਰੇਂ। 18

(ਪੰਜਾਬੀ ਅਨੁਵਾਦ)

ਨੋਟ :— (1) ਪੰਜ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਹੱਲ ਕਰੋ।

(2) ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਨੰਬਰ 1 ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ।

(3) ਹਰੇਕ ਯੂਨਿਟ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਚਾਰ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਹੱਲ ਕਰੋ।

1. ਨਿਮਨਲਿਖਤ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਨੌਂ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ 25 ਤੋਂ 30 ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਉੱਤਰ ਦਿਓ :

(i) ਵਿਦੂਸ਼

(ii) ਗਹਿਪਤੀ

- (iii) ਆਹਤ ਸਿੱਕੇ
- (iv) ਅਸ਼ੋਕ ਦਾ ਥੰਮ
- (v) ਸ਼੍ਰੇਣੀ
- (vi) ਮਹਾਯਾਨ
- (vii) ਅਗਰਹਾਰ
- (viii) ਤੀਰਥਕਰ
- (ix) ਬੋਧਗਯਾ
- (x) ਅਰਥਸ਼ਾਸਤਰ
- (xi) ਉਤਰਪਥ
- (xii) ਨਗਰਮ।

2×9=18

ਯੂਨਿਟ-1

2. ਭਾਰਤੀ ਇਤਿਹਾਸ-ਲੇਖਣ ਵਿੱਚ ਰਾਸ਼ਟਰਵਾਦੀਆਂ ਅਤੇ ਮਾਰਕਸਵਾਦੀਆਂ ਦੀ ਪਹੁੰਚ ਦੀ ਚਰਚਾ ਕਰੋ। 18
3. ਇਤਿਹਾਸ-ਲੇਖਣ ਕੀ ਹੈ ? ਭਾਰਤੀ ਇਤਿਹਾਸ-ਲੇਖਣ ਵਿੱਚ ਨਿਮਨ-ਵਰਗ (ਸਬਾਲਰਟਨ) ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਦੇ ਵਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਦੀ ਚਰਚਾ ਕਰੋ। 18

ਯੂਨਿਟ-II

4. ਵੈਦਿਕ ਕਾਲ ਦੀ ਸਭਾ-ਸਮਿਤੀ ਕੀ ਹੈ ? ਇਸਦੀਆਂ ਮੁੱਖ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਦੀ ਚਰਚਾ ਕਰੋ। 18
5. ਕੋਟਿਲਯ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਰਾਜ ਦੇ ਸੰਗਠਨ ਲਈ 'ਸਪਤਾਂਗ ਸਿਧਾਂਤ' ਦਾ ਕੀ ਮਹੱਤਵ ਹੈ ? 18

ਯੂਨਿਟ-III

6. ਪ੍ਰਾਚੀਨ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਅਤੇ ਗੈਰ-ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਕਰਾਧਾਨ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਦੀ ਚਰਚਾ ਕਰੋ। 18
7. ਪ੍ਰਾਚੀਨ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਸੜਕ ਅਤੇ ਆਵਾਜਾਈ ਦੇ ਸਾਧਨਾਂ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਦਾ ਵਣਜ ਅਤੇ ਵਪਾਰ 'ਤੇ ਕੀ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪਿਆ ? 18

ਯੂਨਿਟ-IV

8. ਵਰਣ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਕੀ ਹੈ ? ਇਸਦੀ ਉਤਪਤੀ ਅਤੇ ਵਿਕਾਸ ਦੀ ਚਰਚਾ ਕਰੋ। 18
9. ਮਹਾਵੀਰ ਜੈਨ ਦੇ ਜੀਵਨ ਅਤੇ ਸਿੱਖਿਆਵਾਂ ਦੀ ਚਰਚਾ ਕਰੋ। 18